

СТ А Н О В И Щ Е

От: Маргарита Николаева Атанасова
УНСС, научна специалност Икономика и организация на труда

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Веселка Геннадиева Радева

Тема на дисертационния труд: „Възможности за подобряване на позициите на работодателите в трудовите конфликти чрез усъвършенстване на администрирането на човешките ресурси в организациите“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1583/15.07.2020 на Зам.Ректор по НИД на УНСС.

Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра Човешки ресурси и социална защита, факултет Общикономически по научна специалност Икономика и организация на труда съгласно Заповед № 1028/23.04.2014 г. на Ректора на УНСС. Обучението е осъществено в задочна форма и докторантът е изпълнил предвидените в индивидуалния план задачи. Данните от биографичната справка показват, че в професионалното развитие на Веселка Радева се откроява както юридическото образование така и активна практика в тази област, което предоставя възможности за задълбочено познаване на съдържанието и достъпа до информационни системи за регистриране и съхраняване на бази данни в областта на нарушения на трудовото законодателство. Това е значима предпоставка както за изследователския интерес на докторанта към темата на дисертационния труд така и за задълбоченото познаване на редица практико-приложни аспекти на администрирането на човешките ресурси като управленски инструмент за подобряване на позициите на работодателите в трудовите конфликти. Веселка Радева като хоноруван преподавател (в НБУ и ВТУ ”Тодор

Каблешков”) води лекции и упражнения в магистърски програми “Управление и развитие на човешките ресурси“ и „Управление и икономика на устойчивото развитие“ по учебните дисциплина „Трудови правоотношения и взаимоотношения със служителите“ и „Трудово и осигурително право“. Представените акценти от професионалното развитие са значим фактор както за мотивацията така и за академичните компетенции на Веселка Радева да подготви и осъществи успешно дисертационното изследване.

Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд се фокусира върху изследване на пропуски в администрирането на човешките ресурси в организационен контекст (в областта на назначаване и освобождаване на персонал, разпределение на работното време, трудови възнаграждения, обучение и квалификация, трудова дисциплина и др.), които са свързани с нарушения на трудово-правните норми и са предпоставка за трудови конфликти с всички произтичащи от това последствия както за ефективността на организационното управление така и за позициите на работодателите в трудовите конфликти. Търсенето на възможности за превенция на трудовите конфликти изисква задълбочено да се анализира и познава същността и динамиката на тези процеси, което е в основата на възприетата в дисертационния труд изследователска теза: в условията на относителна стабилност и лек ръст през периода 2009 г. -2014 г. (по данни на публично достъпна правна информационна система) на нарушенията на трудово-правните норми, извършени от работодатели относно изискванията на Кодекса на труда във връзка с възникване, изменение и прекратяване на трудовото правоотношение; въвеждане и разпределение на работното време; трудови възнаграждения; обучение и квалификация на персонала, трудова дисциплина, осигуряване на равни възможности и др. съществуват възможности за подобряване на позициите на работодателите в трудовите конфликти чрез усъвършенстване на администрирането на човешките ресурси в областта на назначаването и освобождаването на персонал, обучение и развитие на човешките ресурси, трудова дисциплина, осигуряване на равни възможности и недопускане на дискриминация и други дейности на управлението на човешките ресурси в организациите.

В структурно отношение дисертационният труд включва увод, три глави (Трудови конфликти и управление на човешките ресурси- теоретични основи и същностни характеристики; Емпирично изследване на позициите на работодатели в трудовите конфликти; Възможности за подобряване на позициите на работодателите в трудовите конфликти чрез усъвършенстване на човешките ресурси в организациите- основни области и процедури) и заключение. Основна цел на дисертационното изследване е да се проучат и анализират нарушения на трудово-правните норми, извършени от работодатели във връзка с назначаване и освобождаване на персонала, планиране и разпределение на работното време, обучение и квалификация на персонала, осигуряване на равни възможности, трудовата дисциплина и др. дейности по управление на човешките ресурси като се акцентира върху обвързаността на тези нарушения с пропуски в администрирането на човешките ресурси в организацията и на тази основа да се разработят препоръчителни процедури и практики за усъвършенстване на администрирането на човешките ресурси в организацията като средство за превенция на нарушенията на трудово-правните норми и подобряване на позициите на работодателите в трудовите конфликти.

Оценка на резултатите

Постигнатите резултати в дисертационния труд се свързват с успешното изпълнение на поставените изследователски задачи и могат да се систематизират в следните основни направления: систематизирани са количествени и качествени измерения на трудови конфликти в организации в Република България и тяхното регионално разпределение по области; проучени са практически казуси за позиции на работодатели в трудови конфликти в контекста на администрирането на човешките ресурси в организацията в областта на възникване, изменение и прекратяване на трудовото правоотношение, работно време и почивки, обучение на човешките ресурси, трудово възнаграждение, трудова дисциплина, осигуряване на равен достъп и възможности и недопускане на дискриминация в труда и на тази основа да се структурират основни пропуски на работодателите; разработени са препоръчителни процедури и практики в областта на основните дейности по управление на човешките ресурси в организациите като средство за превенция на нарушенията на трудово-

правните норми и подобряване на позициите на работодателите в трудовите конфликти чрез усъвършенстване на администрирането на човешките ресурси. Резултатите показват, че изследователската цел е постигната и Веселка Радева притежава способности за подготовка и провеждане на самостоятелно научно изследване.

Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам посечените от автора научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд, които за целите на настоящото становище се систематизират условно в две основни групи: приноси с характер на обогатяване на знанието за изследователските подходи и методи и приноси с практико-приложен характер по отношение на подобряване на позициите на работодатели в трудовите конфликти чрез усъвършенстване на администрирането на човешките ресурси. В първата група приноси се обхваща разработената авторова методика и матрица за изследване на позициите на работодателите в трудовите конфликти чрез усъвършенстване на администрирането на човешките ресурси в организациите и приложението на тази методика в проведеното емпирично проучване въз основа на което са изведени нарушенията на КТ, обуславящи неуспешните позиции на работодателите в трудовите конфликти. Във втората група приноси се систематизират разработените процедури за усъвършенстване на администрирането на човешките ресурси, съобразно обхвата, предмета и резултатите на научното изследване, относно дейностите по: назначаване и освобождаване на персонал; обучение и развитие човешките ресурси; административните мерки и подходи за контрол на трудовата дисциплина; въвеждане и разпределение на работното време; освобождаване на човешките ресурси и недопускане на дискриминация,

Оценка на публикациите по дисертацията

Приложените към дисертационния труд научни публикации (четири научни доклади от научни форуми; авторска част в публикувана книга и една статия приета за печат в Научни трудове на УНСС) са свързани с обекта и предмета на дисертационния труд и отразяват както основни идеи така и резултати на изследването.

Оценка на автореферата

Авторефератът обхваща 39 стр. текст и списък на публикациите във връзка с дисертационното изследване. Изготвен е в съответствие с изискванията и представя съществените аспекти и резултати на дисертационното изследване.

Заключение

На основата на представените изводи и оценки, може да се обобщи, че дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото прилагане, на Правилника за провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на УНСС, както и на Правилника за учебната дейност на УНСС за получаването на образователната и научната степен „доктор”. Получените резултати имат както теоретико-методологическа стойност, така и потенциал за практическа приложимост в областта на администрирането на човешките ресурси и подобряване на позициите на работодателите в трудовите конфликти. Всичко това ми дава основание да гласувам „за“ и да препоръчам на научното жури да присъди на Веселка Геннадиева Радева образователната и научна степен доктор по професионално направление 3.8. Икономика научна специалност „Икономика и организация на труда“

Подпис:

Проф. д-р М. Атанасова